

Խոսք Եղերաբախս
գրողի Ժիշիմի մոն

Երեւ, Աւագավիք զերեզմանատանը, սգո համդիտության ընթացքում, ՀՅ Գև առաջին փոխնախագահ Արա Սահակյանի, ավագագլույն գրտ Մեր Խանճաղյանի, Դայաստան Գրողների միուրան առաջնա- դար Կահազամ Գրիգորյանի, ԼՂՀ Գրողնե- րի միության նախագահ Կարեան Դակո- բյանի, Դայկական Մշակույթի Գոնդի փոխնօտն Ճակ Դակրյանին և Աւա- գավիք հասարականության անդամներ Կար Զալարյանի կողմին դամբանական հետեւյալ խոսն արտասանեց «Ազգի» պիավոր խմբագիր:

Կեցին հրածեսն են տակու մի ժադու, որի կանոնը, գրական է հասարակական գրքունեությունը եղավ իր ժա

Ճամանակի, իր աղբեկ հասցըք ժ ժամանակի, մեր ժամանակի վկայությունը: Եւ իր ստեղծած երես տառապա եկեց, հայությունը հոգվածները, Հայաստանում թէ Սկիուունու արտասանած ճատեն ու ուշած հարցագրուցները մեկական վկայարաններ են 20-րդ դարի 2 րդ կեսի մասուն, հայ մատոյն, հրատարակախոս զրոյի, մատուցականի, հաստակական գործի աղյուսներին, եթին չկայտաներին, ունիր բախումներին: Առաջուական զրոյու կրթված ու զարգացած համարդիկային զարդարաներով, և միա ժամանակ ամուս կանճանա հայրենի հոյին, երա հասան իրավակուրյանը, սիմդաքած և ամեն հայափոխիչ բախուլ ազգայինի և համաշխառայինի այդ հակառարքանը, իր ներուու աղբեկ ազգային ոռոմանչածի և հայտական հրայուսուրյամ այս ողջ բախուլ ցանով հեօննելով առաջնորդ և սիմդաքած ըլլունաց եւրոպոր, իշեա «կրանք շատով»:

Եւ այս սերին բախումնից եւ, իրեն միակ տառապահանական լուծում ու եղահանգում, ու գրող մասնութեան ու հասարակական ողբեր Կարգօս Պետրոսյան այդան ամուսնու կատեց, կայսչ մնաց դիտականը ուրբախ զադափարին, այն դիտակեռվ իրեն ազգային արժեների ամենասպահով եւսիսի, բարձագույն արեւ, որ միջազգային մակարակույթ ուժիդրամուն արժենում, ներկայացնում է ազգայինը: Ին եղեական մականոնց թերեւ և մաս առաջ, հեօսիսով ևս ասաց. «Կարդա գրած հոդվածը թերի այսօվա համարում, եւ տո կիսահյորեն, կիննակեն, գոյց վեճու քան է կունենան»: Խոսվ վերաբերում էր ին նոր հիմնարած հմարաց «Երկիր Նախիր» տարաբերիքի վերջին համարում, չ. Կարապետնի «Դայասան» վերացող հոլոված կողմին զեղած ին «Այս բար ուժիցից սփառ մետաքսուն»: Մերաւուն հոլովածի յարաբերութիւնը զույգ եւ զգայած անունը նշեց է, այս տախենին ու մեն ինչ չեւ ունեմ կարուցիկ եւ անեկ, բայց երկ չիննին այս տախենի Սփիտիք և Հայուսանը օսացաց կը լինեմին: Այս օսաւացուն տի չունի չունեցան Սփիտիք և տախենի կազմակերպութիւնների նադիլանց ընուին, որուն եղբայր հասկանում էին, թէ Հայուսանը վիճակուն էր, թէ Հայուսանանկախ էի: Ջի ուռում իր հազար կանութիւնը, իր մասնաւորիքինը և այլն, եայլն, բայց երամ օգասպա ծեցին բոլոր հեարաւոր միջոցներու այդ կառը մնայ: Այ նորից է կինում, երկ չիննեւ այս մազ կը մուրցի, այսօք այս տար կանուր մեջուն դուսային:

զարդարություն»՝ լրացրու ողբեկանին: Այս հոգմաք կարդացի հաջորդ օր, եր հոգմանակիր արտեն լկա: Երու, այնտեղ վիճելու բան կա, սակայն հիմա վիճելու խն էկել այստեղ, ավաղ-Ալլ ատելու հաստակութեա, թ այնուամենակի այնտեղ կար անվիճելին իր աշ-
տահայտությամբ՝ այս «Խորց դաշիճը սեփական թեսություն ունենալու գի-
տակցությունը»:

- Քանի մը ասիր առաջ Հայու-
անեն կարգ մը լրացախանութ-
եա կը յայտարակին, թէ վեցի
հաւուով Հայաստանը ուելք չուն-
Սփիսութիւն Այսօր այդ յայտար-
դիւնը ի՞նչ նեանակորդին կուն-
նայ, եր Սփիսութեա այստան օգնու-
թին կը հասնի հայենիթին:

- Ես կարծում եմ, որ ո՞ միա-

Այդ գիտակողությունը եռա մու հիաց մունխը հայտնաբերել էին դեռ վաղուց. մոտավորաբան մեկուկես տասնամյակ առաջ, օքանոն ու ուղարքնահայտ մեջ բորբոք, եւ այնուհետև Ս. Տաճանազն բռն եւ պայուն, որտեղ գոտող թեժեցի հայտարարութ և Վ. Թեմեյանի դեմքանութան գաղափարի մեջ ուրիշ առայժմի հետ իր հոգեւան եղարյակցության մասին։ Սկզ ուրիշ գրողն որ այս օրենքի իր ներկայացրած գաղափարականութանը հականի սկզբունքների կրողն եւ եղելու ու խորզիլու հացանունով եւ խոսուն եռա խոսն, ասց իրապահ հայրենապարբերան, մետականության գաղափարի կազմով մասնաւ «Տարբե և դռան Մեծաւուն, աւագի լաւ»։ Այ թեսներից Վ. Պետրոսյանը հայտարարութ որուր թեմեյանցիներին, բոլոր ռամկալաւներին «Դամակա ինձ այս մտանեմի Միքայելան անդամը Դայասանում»։ Այ թեսներից հոգություն և «Թեմեյանաքան պիտի Դայասանը, Թեմեյանաքան լինել Դայասանի կողին», Խանջի Դայասանում, ինչուս

ոյիշ գեր հետազոտ։ «ո թ տղիս լիզ, այլ խայատան էն կառուցում», հնդիս որ ինձն այս դժվար օրերն, այս յատանուն որ թ զաղական ու երաց, այլ տեսականություն են կառուցում։

Եւ այժմ հանոն համեմատ առաջ-

օր առ առ, ոստու մասնավագա պահաւական կուսակցության Կենտրոնական վայրը բան, Յանուարի ամսան վայրը բան, հայոց խորհրդանութ ՀՄԿ Խմբակցության, մեր բոլոր մամքների, համուն թեժայա ծաւորաբային միջամասան և Ակդումի բոլոր ցըսանակներին, խնուն մեր մամուկ ողոք ընտանիքի, այսդե և և և ի ի ընկերութ եկե եւ վեցին հրամեսի այս տակ վեցին խոսման վերածու սիրելի Կարդիտ, կրե եւ և ծիծ կրելու եւ այս «բացը դաշտը» տեսական դեսորիյան հիմակցությունը». Ի՞նչ ահակառություն:

օրեին նախն չի կրտոյ գել։ Ապրած օրերը նման են հրաբին։ Դ ժայթել է լաւան դեռ չի բարցել, որ կրտենաս գրական ընթացացման անել։ Վեցին հւեռու ին հերոսների նախափութը վեցա-

եթ կեանից, Խոսկանորիններ
Կեանը ւաս արազ և փոխու-
Մենք այս չորս տախների ընքա-
լուն ոնեցանք ազգային զարօս-
մանչով դրանք: Միաժամանա-
ունեցանք իշխառափորիններ: Ա
մադ, որ ինձ եռէլ հեռու եր բա-
այօս Եղիսան ահեռու չի բառ:
Եթ Շատովի և 89 ին գրի նախ

Միջեւ ան արցազրոյց Վարդ

կամու չեմ սահնում, և միս կը
մից ծավալոյր ազա է: Այս մեռ
բազանն ու ունենալ դեմորիս
ազա մեւկոյք: Եթ ստեղծուած է
իրավիճակ, երբ դաշտակց դեսակը¹
հովանապորիսն ու ծավոյրն
կա ուկայի: Ծիւ դէք է աս
«բազար»ի ծներ ։ Կա դիմի ու
նայ ժմուր հետևամբ: Այօր արդ
անհնարին է զիտ երաւակեց,
միայն եթասասդ գրուների համար
այլ նոյնիսկ անտանի գրոյն է
մար: Գործնականում դժուար
Միս բազարանուրում նկար,
թեան մէջ, երածտորեան մէջ, նույն

դու սերբ յաշխառչ ա. Հայոց
Ենթանոյն ղետք է ղենդկան լինի:
Արդիւս Հայութանման- և կա՛
ծու և նաև Սփյուռքու- ունան
ղենդկանահան հավանում և հետ-
ևալ ձեռով թէ ինըն է ազատը: Այս
ինըն ազատ է, բայց իսխական ժո-
ղովրդավարութիւնը ստործում է այն
տեղ, եթր ու ես յարգում եմ նո ազա-
տութիւնը: Կառող ես ինծ հետ հանա-
ձայն շինել, ես նո տեսակետները շնչ
բաժանում, բայց ոլիսի յարգեմ այն,
որ դու իշանուց ունեն այդուն մաս-
ծելու: Դա հոգեբանական դժուա
ճանապարհ է: Բայց մենք ոլիսի

փորձեն անցնել այդ ճանապարհը
Ես կ'ոգենայի ասել հետևեար-
մն աանդական կոսակցորիմնե-
րի տոնդաթօք մնծ եւլոյց ես հա-
ճառում: Ես ես խոհերարանու ա-
սացի, որ մնեն դաշտուն են Շառ-
դորին խնդրեալ, որովհետեւ այդ
ժանանակ Հայաստանից արտա-
սել են եւամբ:

Միակ ցանկորինք ու ես կ'ուզնայի այդ կոսակցորդինները հայրենիք չփառապես Սփիտիքի իրենց հոգածորինները վեճեր. ասաւ ձայնորինները Եթ եաւ մի բան դէք է հասկանա՞լ: Խորայիշ յարգելով Հայ Յեղափոխական Դաւակցորեանը, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնաշկան Կուսակցորեանը, Ա-ամկավար Ազատական Կուսակցորեանը. մեզ հաջու դէք է տանի, ու

Հայուսանոս ստեղծուած կոսակ ցորինները սկզբունքներով լինենով նոյնը քայլ են կոսակցորինը չեն: Դասնավով Ռամեալար Ագասիկան Կոսակցորինան տնդամ (Առ վիտս, որ վեցիւս անդամ-

գրանցի այս կոսակցութեանը և
դա բառ դատահական բան չէ: Ես
բոլոր այս ասիներին արդեն մօս են
եղի թթեան ծակուրային միու-
թեանը և թթեանսկաններին: Ինձ
խանար մի օրոյա որդեսում չէ կո-
սակցութեան միանալու: Այսուած-
նային: Ենյն ոամկավարութիւնը
Հայաստանու որից խնդիրներ ունի
լուծելիք: Նոյնը՝ Դաշնակցութիւնը,
ենյօք Հնջական կոսակցութիւնը:
Պէտք է հաշին ասք թէ Խոյի Վրայ,
եւիդի մէջ ստաղծուած կոսակցութիւ-
նը որից խնդիրներ ունի, և կրթուու
և շփոխադրել այս վէճուր Հայա-
ստան: Սիփառի մէջ կոսակցական,
դպականնելուրիւնը անցնուու և
սենթյու սերուն: Խայր դաշնակ-
ցական է, բայ և դաշնակցական
է լինելու: Նոյնը ոամկավանների
որտազային: Եւ զառլ ասում են,
թէ դու մնացեց Եւ անցրեսներով,
բաժանումներով: Բայց Հայաստա-
նում այսօք դաշնակցական թէ ոամ-
կական կոսակցականները ենյն
աշերքն են, ոտուն ենյն դորոցն են ո-
վուուզ, թնկերութիւն են ատել: Եւ
խորհրդաւանի մէջ քնական բար-
երութիւն ունեն ենյն դաշնակցա-
կան դատականուած քրամանի հետ:
Առաջ ովհեանը ունի:

Մեջ անցրյալներ չկան, ոյն
տեսք են աւշտակի և ուրեմն չի կա-
րու զոյանալ երթան բարձանաւ-
ուրածութեան մեջ առաջանաւ է առաջա-

բանուած թշնամանից: Վեցին հա-
տուզ այդ կոսակցորիքները ոլի-
քի լուծեն եւկի խմնիրները: Ո՞ր կո-
սակցորիքնը ամենից յատկը, ուայ-
րանն է աստ: Հայաստանի օդը
լոյսած է բանելով, խոստանելով:
Տեսնեն ո՞ր կոսակցորիքն ճօցիչն
ծագիր կարող է ասածարկել: Ես
վսանի ան, որ Հայաստանի դեկավա-
րիքնը բռու այդ ծագիւները կը
խանդիր, ամեն ծագիր կը վեց-
նի ամենից իրավան, օգսակար և
Ներք զաղափառները են կը տեղծի
համազգային ծագիր: Եւ այսեն ոչ
մի առաջնորդնեան խնդիր չկա:

«Միջեւ անզրդեսներ չկան»

Surguqrnjg Վարդպէս Պէտքանի հիմ

ուղում են օգտուել այդ յեղափոխ
թեան բերած բարիմներից:

յորիան, կը խորի՞՛ թէ Հայաս-
նի մէջ կրնան յառաջանալ ս-
նաղներէն բխոց խորածնկան ։
ցուգածներ, որոնք վնասնեն նոր-
սեղ Հայկական Հանրապե-
տան խաղաղ կեանիին։

- Հայրը շատ նոր է: Նկատի
Ենթավոր Աստրելովկասեան եւ
հանդապետորինները. Հայաստ-
անի ամենակայսրն եւրին խա-
փական միջնակը: Եւ դա իր՞ ու
խալի է. և կարծու եմ որ Սիրի-
ակ հանար է ուրախալի է: Եւ դա
որ բացարձու և Արցախի միջնա-
կը: Հայաստանու զները անհա-
սարիօն բաժնանուն են: Այ-
ստիքի մեթաղյուս են ներ դիմու-
րթանք եղած ու չըսպած բա-
ցարձու հանար: Թիմ տօռն տա-

սպարու տօսար. Ես ոպու որ
դանել այս զեկավարութեա-
բայց ևս ու ունեմ ին հեմատու-
թեան ընտել եմ և մեր սրա-
դարքն է դուստրանի և օգնել
զեկավարութեանը Հայաստանի
խազանի ընտուել և ծողովով ի
ցարձակ մնամասնութեան կ-
ռու. Նա եթէ տարի առաջ չփետե-
ինը ոլիսի ընտուի Բնականա-
վարձի դակաս կայ, և սիսա-
ւա կան, սուկայն մեր խնդիրն
չէ, ու ամեն օր մատենենք
սկսանեան:

- Քաղաքական մեր տասնիան կազմակերպութիւններուն տունացածով կը կարծէ՞ ք Հայաստի մօ ռամիկանական հ

— Ես ոգում եմ հայատը, որ դաշնան ոլիսի լինի. քայ անը թէ ոլիս չ' լիննա: Անձնիկայի նոկրադիան- ծողովդրավառութիւնը ստուդիու է 200 տարիների բացմուն: Ուզու ևն Ամերիկա թանգիքայի կամ Անգլիայի անհարիւտնակների ճանապարհութեանը մէկ-եւկու տարու: Այս չ' կարող լինել: Գիտ՝ սինց, ստրիւնը ու ոսմկավարորդիւնը

